

Nachtzwaluwtelling 2021

Leo Schaap

Wim de Groot heeft, als initiatiefnemer en coördinator van de telling, eind oktober het definitieve resultaat van de Nachtzwaluwtelling op 24 juni 2021 gestuurd.

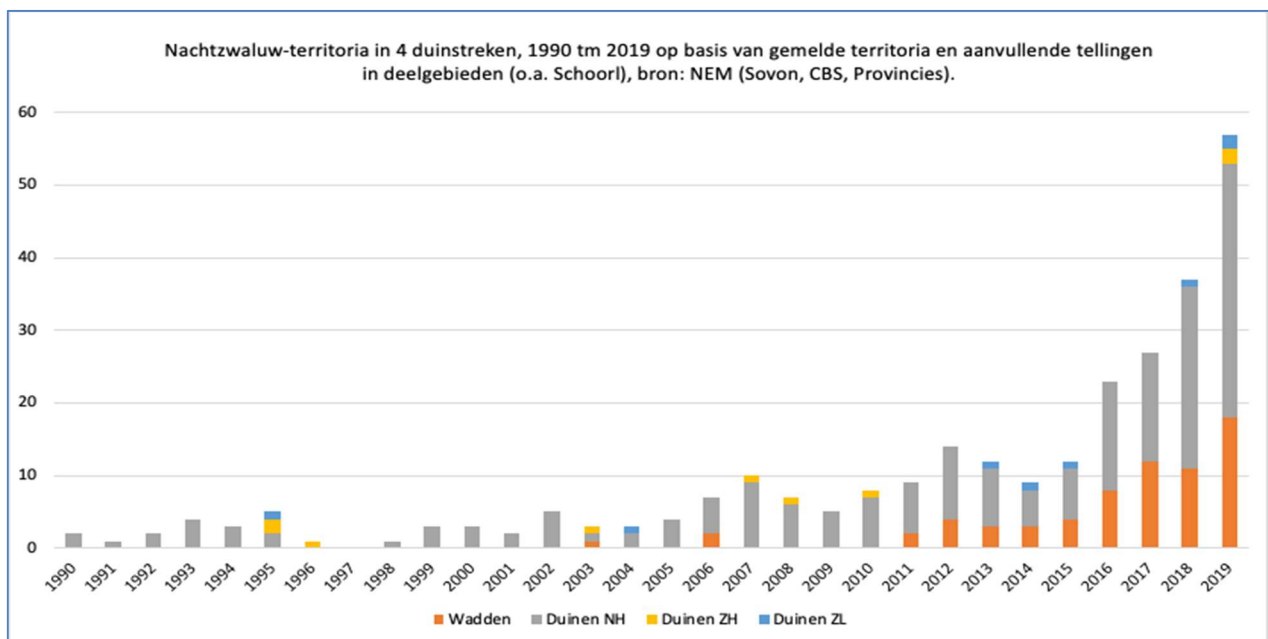
Nachtzwaluwtellingen Nederlandse kust		
	17 juni 2019	24 juni 2021
Wadden	12	20
Duinen Noord Holland	26	12
Duinen Zuid Holland	4	2
Duinen Zeeland		1
Totaal	42	35

Tabel 1

Dankzij vele tellers is weer een eenmalige indruk van de Nachtzwaluwstand in de duinen verkregen. Omdat de telling op dezelfde manier is uitgevoerd als twee jaar geleden kunnen de resultaten met elkaar worden vergeleken. Tabel 1 vat de tellingen van 2019 en 2021 samen.

Duidelijk is dat tijdens de koude avond en nacht van 24 juni minder Nachtzwaluwen zijn geteld dan op 17 juni 2019, toen er sprake was van een zomerse avond. In Noordwijk werd deze keer één Nachtzwaluw door Frank-Peter Scheenstra en Cilka Maas waargenomen in het Langevellderduin. Positief is natuurlijk de grote toename op Texel en Vlieland. De nieuwe

territoria van 2019 rond Bakkum en Haarlem zijn dit jaar helaas niet aangetroffen en ook de zingende exemplaren nabij de Duindamseslag werden deze keer niet gezien of gehoord. Het blijft lastig om erachter te komen waar zo iets aan ligt. Het lijkt voornamelijk wel een goed jaar voor macronachtvlinders te zijn (mondelinge mededeling Klaas Kaag). Misschien heeft ook het natte voorjaar in de Noord- en Zuid-Hollandse duinen te maken met minder territoriaal gedrag van de Nachtzwaluwen, hoewel ze in Berkheide goed hebben gerateld. De zomers van 2018, 2019 en 2020 waren droog en warm in vergelijking met 2021 en dat is mogelijk ook van invloed op het vestigingsgedrag van de Nachtzwaluw.

Tabel 2

Zeeland is overigens dit jaar ook meegeteld, waardoor nu de volle kustlijn, van Zwin tot Schier, heeft meegedaan! Omdat Zeeland bij de 2019-telling nog ontbrak, kunnen de gegevens voor die provincie natuurlijk niet vergeleken worden. Landelijk zijn door Sovon (met dank aan André Kleunen) de territoria in beeld gebracht (zie tabel 2). Deze gegevens zijn beschikbaar tot en met 2019. Daaruit blijkt dat er in 2019 een forse toename van territoria is gevonden. De simultaantelling van 2019 komt aanzienlijk lager uit, 41 in plaats van 55. Toch geeft zo'n eenmalige telling in de tweede helft van juni met volle maan en rustig weer klaarblijkelijk ook al een aardig beeld. En gebieden die minder kansrijk geacht worden zijn ook weer eens extra gecontroleerd.

Gelukkig wisten ook de tellers die op de 0-stand bleven steken zich goed te vermaken met maan-vergooten landschappen en onder meer rugstreeppadden, boomkikkers, Bosuilen, Ransuilen, Houtsnippen, glimwormen, meikevers, damherten, reeën, Kleine Plevieren, Boomleeuweriken, Sprinkhaanzangers en diverse soorten vleermuizen.

Toch werden in de gemeente Noordwijk gedurende de zomer verschillende waarnemingen gedaan. Ze zijn in tabel 3 samengevat.

Tijdens de Nachtzwaluw telling van 24 op 25 juni werd dus maar één exemplaar waargenomen door Frank-Peter en Cilka, helaas net buiten hun BMP-plot de Blink, zodat dit geen territorium opleverde. De andere waarnemingen hebben ertoe geleid dat er twee BMP territoria in Boswachterij Noordwijk zijn opgenomen, één in plot Noorduinen-west en de ander, van Jaap Faber, in het plot Aardbeiendel. Een Nachtzwaluw heeft volgens de criteria maar één melding nodig, gezien of gehoord, binnen de datumgrenzen van 15 mei t/m 10 augustus, om als territorium te worden aangemerkt.

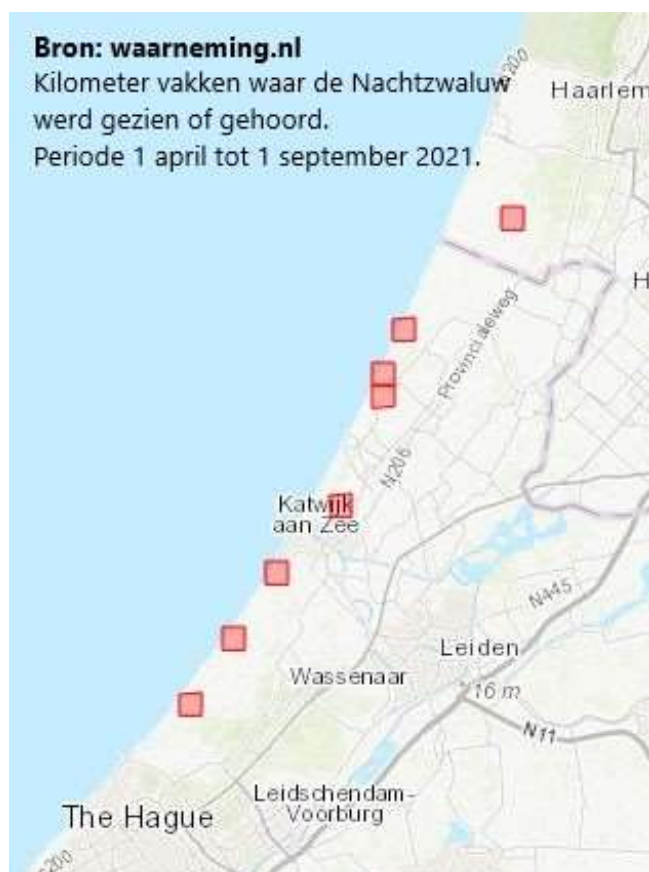
In de AWD (Joost van der Sluijs e.a.) werden op 28 mei ook meldingen gedaan van een rustend exemplaar op het eiland van Rolvers. Ten zuiden van Noordwijk werden vanuit Berkheide veel waarnemingen gedaan van één of twee exemplaren. Dit jaar waren ze daar veel actiever dan vorige jaren in tegenstelling tot de Nachtzwaluw(en) in Noordwijk, die zich vorig jaar uitbundig lieten horen, maar dit jaar niet.

Waarnemingen Nachtzwaluw Gemeente Noordwijk 2021					
Datum	Tijd	Plaats	Waarneming	Waarnemer	Bron
25-apr	21:45	Malotedel	2 ex. roepend	Henne Ticheler	Waarneming.nl
17-mei	Overdag	's-Gravendijck	1 ex. gezien	Jona Haasnoot/René van Rossum	Waarneming.nl
22-mei	22:00	Noorduinen-west	1 ex. Gezien en roepend	Arco Mandemaker	BMP
28-mei	21:36	Noorduinen-west	2 ex. gehoord en gezien	Dick de Vos e.a.	Waarneming.nl
28-mei	?	Duindamse slag	1 ex. gehoord	Jaap Faber	e-mail
25-jun	0:17	Langevelder duin	1 ex. gezien	Frank-Peter Scheenstra en Cilka Maas	Waarneming.nl

Tabel 3

Op waarneming.nl werden deze zomer meer meldingen gedaan vanuit meer plaatsen dan vorige jaren. Deze toename stemt tot optimisme als het gaat om de verspreiding van de Nachtzwaluw in onze buurt. Van 2018 zijn op waarneming.nl in onze omgeving geen waarnemingen bekend. In 2019 begint dat te veranderen met waarnemingen vanuit Berkheide en

Boswachterij Noordwijk. In 2020 kwamen er meldingen uit Haarlem, Boswachterij Noordwijk en nabij Rotterdam. In 2021 zien we opnieuw het aantal plaatsen toenemen. Ze zijn weergegeven op bijgaand kaartje van kilometer vakken over de periode 1 april – 1 september 2021. Hieronder vallen dus ook doortrekkende Nachtzwaluwen.

Tenslotte worden alle waarnemers hartelijk bedankt voor hun medewerking aan de simultaantelling. In Noordwijk deden dit jaar bijna 20 tellers mee; in totaal waren het er meer dan 80. De komst van de Nachtzwaluw is de moeite waard om te volgen en hopelijk is deze bijzondere vogel volgend seizoen weer in onze duinen te horen.

Nachtswaluw – 17 mei 2021 Noordwijk - 's-Gravendijck
© René van Rossum